

ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Institutului de proiectare a sistemelor de gospodărire a apelor „Acvaproiect” societate cu răspundere limitată împotriva Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 28 iulie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 29 aprilie 2015, IP „Acvaproiect” SRL a depus o cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în anul 2010, prin contractul nr.70 încheiat între IP „Acvaproiect” SRL și ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” au fost achiziționate lucrări/servicii de proiectare privind dislocarea și reparația digului de protecție în satul Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni care au fost îndeplinite integral, fapt confirmat prin actul de primire-predare nr.72 din 31 decembrie 2010 și actul de primire predare nr.71 din 30 ianuarie 2012 semnate de ambele părți.

Susține că, la 28 septembrie 2011, între părți a fost încheiat contractul nr.38 privind proiectarea lucrărilor de execuție PE „Reconstrucția și reparația digului de protecție r. Răut în preajma s. Ustia și s. Zolonceni, r-nul Dubăsarii” în sumă de 11 184 lei, care, la 30 ianuarie 2012 au fost primite conform actului de primire-predare nr.70 semnate de ambele părți, achitată fiind doar o parte din suma totală, restantă constituind suma de 6 782,47 lei.

Ulterior, la 04 aprilie 2012 a fost încheiat contractul nr.14 între aceleași părți privind proiectarea lucrărilor de proiectare Reconstrucția digului de protecție s. Șerpeni, r-nul Anenii Noi în sumă de 768 170 lei, fiind achitată doar suma de 466 083 lei. La 15 iulie 2013 a fost încheiat contractul nr. 32, între aceleași părți privind proiectarea lucrărilor „Reconstrucția digului de protecție or. Criuleni și în s. Corjova, r-nul Criuleni” în sumă de 221 760 lei, fiind achitată doar suma de 155 232 lei. La 07 octombrie 2013 a fost încheiat contractul nr.43, între aceleași părți, privind proiectarea lucrărilor „Dislocarea și Reconstrucția digului de protecție s. Șerpeni, r-nul Anenii Noi” - lucrări suplimentare în sumă de 178 200 lei, fiind executate doar suma de 50 000 lei. Actul de verificare din 01 decembrie 2014 a fost recunoscut și semnat de către ambele părți. Suplimentar a fost prezentat pîrîtului actul de verificare din 31 decembrie 2014 unde a fost suplimentată datoria conform executării lucrărilor în sumă totală de 704 121,47 lei. Somațiile remise în adresa pîrîtului privind onorarea obligațiilor contractuale, au rămas fără răspuns.

Menționează reclamantul că, în contractul nr.14 din 04 aprilie 2012 este prevăzută penalitatea în mărime de 0,02 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere care constituie astfel 16 778,98 lei și conform art.619 alin.(1) Codul civil, dobînda de întârziere este în mărime de 466 083 lei, în total suma de 568 941,77 lei. Conform contractului nr.32 din 15 iulie 2013 este prevăzută penalitatea în mărime de 0,02 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere care constituie astfel 5 588,35 lei și conform art.619 alin.(1) Codul civil, dobînda de întârziere este în mărime de 5 588,35 lei, în total 160 820, 35 lei. Conform contractului nr.43 din 07.10.2013 este prevăzută penalitatea în mărime de 0,02% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere care constituie astfel 1800 lei și datoria în mărime de 50 000 lei, în total 51 800 lei. Conform contractului nr.70 din 20 septembrie 2010 dobînda de întârziere este în mărime de 8 143,20 lei, datoria în mărime de 26 124 lei în total 34 267,20 lei. Conform contractului nr.38 din 28 septembrie 2011, dobînda de întârziere este în mărime de 2 114,56 lei, datoria în mărime de 2 114,56 lei în total 8 897,03 lei. Conform contractului nr.14 din 04 aprilie 2012 și anexa nr.74 din 05 octombrie 2012 este prevăzută penalitatea în mărime de 0,02 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere care constituie astfel 16 778,98 lei, datoria în mărime de 466 083 lei, dobînda de întârziere 102 858,77 - în total 482 861,98 lei. Prin somațiile din 15 aprilie 2013 și 15 ianuarie 2014, reclamantul a propus pîrîtului achitarea datoriilor, însă acestea au rămas fără răspuns, fapt ce l-a determinat să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Solicită IP „Acvaproiect” SRL încasarea din contul ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a sumei de 1 307 588, 30 lei din care 704 221,47 lei cu titlu de datorie, iar 603 366,90 lei cu titlu de penalități.

Prin cererea adresată instanței de fond la data de 29 mai 2015, reclamantul IP „Acvaproiect” SRL a concretizat pretențiile, solicitînd, conform contractului nr.14 din 04 aprilie 2012 suma datoriei - 466 083 lei, penalitatea - 13 050,32 lei, iar în total 479 133,32 lei; conform contractului nr.32 din 15 iulie 2013 suma datoriei - 155 232 lei, penalitatea - 4 345,49 lei, în total - 159 577,49 lei; conform contractului nr.43 din 07 octombrie 2013 suma datoriei -50 000 lei, penalitatea - 1400 lei, în total - 51 400 lei; conform contractului nr.70 din 20 septembrie 2010, suma datoriei - 26 124 lei, dobînda de întârziere - 8 291,34 lei, în total - 34 415,34 lei; conform contractului nr.38 din 28 septembrie 2011, suma datoriei - 6 782,47

lei, dobânda de întârziere - 8 291,34 lei, în total - 9 035,13 lei; conform contractului nr.14 din 04 aprilie 2012 și anexa nr.74 din 05 octombrie 2012 dobânda de întârziere - 36 1 328,93 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 28 iulie 2015 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” în beneficiul IP „Acvaproiect” SRL suma de 796 383,91 lei, constituită din 704 221,47 lei - cu titlu de datorie, 18 795,81 lei - cu titlu de penalități și 46 772, 93 lei cu titlu de dobânda de întârziere precum și cheltuieli pentru taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 23 093,7 lei și cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 3 500 lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 18 august 2015, ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a depus apel nemotivat, iar la 03 noiembrie 2015 a depus cerere de apel motivat, cerînd admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” și a fost menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că în baza contractului nr. 70 încheiat la 31 decembrie 2010 între IP „Acvaproiect” SRL și ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” au fost achiziționate lucrări/servicii de proiectare privind dislocarea și reparația digului de protecție în s. Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, la preț de 51072 lei, care au fost executate fapt conformat prin actul de primire predare cu nr. 72 din 31 decembrie 2010 și actul de primire-predare nr. 71 din 30 ianuarie 2012 semnate de ambele părți (f.d. 10-13).

Prin contractul nr. 38 din 28 septembrie 2011, încheiate între aceleași părți, a constat instanța de apel că, au fost achiziționate lucrări de proiectare – Reconstrucția și reparația digului de protecție râul Răut în preajma s. Ustia și s. Zolonceni, r-nul Dubăsari, la preț de 11 184 lei, care prin actul de verificare nr.70 din 30 ianuarie 2012 au fost executate, fapt conformat prin semnăturile ambelor părți (f.d.15-19).

La fel, conform contractului nr.14 din 04 aprilie 2012 încheiat între aceleași părți, s-a constatat că au fost achiziționate lucrări de proiectare - Reconstrucția digului de protecție s. Șerpeni, r-nul Anenii Noi în sumă de 734 280 lei, lucrări care au fost primite de către părți, fapt confirmat și prin acordul adițional nr.74 cu privire la majorarea lucrărilor cu 33 890 lei și actul nr. 106 de predare și primire a producției de proiectare, în total fiind 768 170 lei (f.d.21-32).

Conform contractului nr.32 din 15 iulie 2013 încheiat între aceleași părți, a stabilit instanța de apel că, au fost achiziționate lucrări de proiectare - Reconstrucția digului de protecție or. Criuleni și în s. Corjova, r-nul Criuleni în sumă de 221 760 lei, urmînd a fi plătită suma de 155232 lei, fapt confirmat prin actul de primire - predare din 22 decembrie 2014 (f.d.35-37).

Conform contractului nr.43 din 07 aprilie 2013, încheiat între aceleași părți, se constată că au fost achiziționate lucrări de proiectare - Dislocarea și Reconstrucția digului de protecție s. Șerpeni, r-nul. Anenii Noi - lucrări suplimentare în sumă de 178 200 lei, urmînd a fi plătită suma de 50 000 lei, fapt confirmat prin actul de primire predare nr.50 din 22 decembrie 2014 (f.d.38-41).

Conform reclamației din 15 aprilie 2013, IP „Acvaproiect” SRL a solicitat ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” achitarea datoriei în mărime de 699 526,38 lei (f.d.42-43).

La fel, prin somația din 15 ianuarie 2014, a solicitat achitarea datoriei în mărime de 557117 lei și penalitatea în mărime de 17 513,11 lei (f.d.44-45).

Prin somația din 19 decembrie 2014, a solicitat achitarea datoriei în mărime de 498 989,47 lei, penalității în mărime de 16 779,60 lei și a dobânzii de întârziere de 127 509,42 lei (f.d.46-49).

Or, conform art. art. 512, alin. (1), 572 alin. (2), 668, 602, 624 alin. (1)-(3) Codul civil, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a reținut drept întemeiată concluzia instanței de fond privind admiterea parțială a acțiunii. Cu atât mai mult că executarea de către reclamantul-intimat a lucrărilor care fac obiectul contractelor sus-menționate nu a fost negată de către pîrîtul-apelant, ultimul nu a negat faptul neachitării în termen a costului respectivelor lucrări și nici faptul că, potrivit clauzelor contractelor încheiate, ultimul are obligația de a achita dobânzi de întârziere.

La 22 martie 2016, ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în alt complet de judecători.

Recurentul, ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărîrile instanțelor de judecată emise în cauza dată deoarece sunt emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că aplicarea eronată a legii a condus la emiterea unei hotărîri contrare prevederilor art. 267 alin. (1) Codul civil, fiind admisă de instanțele de judecată cerere de chemare în judecată depusă în afara termenului legal de prescripție extinctivă.

La fel, menționează că atât prima instanță cît și instanța de apel nu au elucidat pe deplin faptul admiterii datoriei în sumă de 155232 lei conform contractului nr. 32 din 15 iulie 2013 privind achiziționarea lucrări/servicii de proiectare privind reconstrucția digului de protecție în or. Criuleni și în satul Corjova, r-nul Criuleni, necătfînd la faptul că serviciile nu au fost facturate și dovada nu a fost prezentată în proces, la fel instanțele au admis și penalitatea calculată la suma respectivă.

Invocă că a solicitat amînarea ședinței de judecată din 26 ianuarie 2016 și din 02 februarie 2016 pentru a prezenta calculele și probele privind cuantumul datoriei existente, însă instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de amînare.

La 25 aprilie 2015, avocatul Ion Volcovschi în interesele IP „Acvaproiect” SRL a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul este declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel contestată este emisă la 02 februarie 2016, iar la 22 martie 2016, ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a declarat recurs.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurentului se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Argumentele invocate în recurs precum că, atît decizia instanței de apel cît și hotărîrea primei instanțe au fost emise cu aplicarea eronată a legii și că nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, nu pot fi reținute, deoarece în speță, ambele instanțe de judecată au stabilit just circumstanțele pricinii, precum și au aplicat elocvent normele juridice, ce guvernează raportul juridic litigios.

În consecință, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate

În cerere, la fel recursul trebuie să posedă putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii atât în prima instanță cât și instanța de apel, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru